Postadres
Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 024 329 90 30
nijmegen.nl

Contactpersoon
G.E. van der Woude
g.van.der.woude@nijmegen.nl

Gemeenteraden
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum 2 april 2023
Betreft Advies Regioagendacommissie aan Algemeen bestuur GMR

Geachte raadsleden van de gemeenteraden van de GroeneMetropoolregio Arnhem-Nijmegen,

Bijgaand treft u het advies aan van de RAC GMR aan het Dagelijks bestuur en het Algemeen bestuur van de GMR. Het advies is gebaseerd op het concept-verslag van de vergadering van de RAC GMR van 18 maart 2024 welke u eveneens aantreft aangehecht aan dit advies. De onderliggende stukken behorende bij die vergadering treft, alsmede de uitzending zelf u aan op de website van de GMR via deze link.
Weblink agenda en stukken en uitzendlink.

Tevens doe ik vanaf nu de termijnkalender toekomen van de thema's en besluitvormingen en bijeenkomsten van de Groenemetropoolregio(opgaven).

Met vriendelijke groet,

voorzitter Regioagendacommissie GroeneMetropoolregio A-N
Wimer Heemskerk

Postadres
Gemeente Nijmegen
BM50
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 024 329 90 30
nijmegen.nl

Contactpersoon
G.E. van der Woude
g.van.der.woude@nijmegen.nl

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
De voorzitter Algemeen bestuur
De heer drs. H.M.F. Bruls
Mevrouw H. Tiemens, Directeur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst

Datum 2 april 2024
Betreft Advies Regioagendacommissie AB GMR
18 maart 2024

Geachte heer Bruls, mevrouw Tiemens,

De Regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: RAC GMR) bereidt de procesmatige voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming voor alle raden van de deelnemende gemeenten van de GMR voor. Zij schept daarvoor randvoorwaarden zodat de raden de kaderstellende en controlerende taken rondom de Groene Metropoolregio en de voortgang op de regionale opgaven kunnen vervullen. Daarvoor voert zij overleg en brengt zij gevraagd en ongevraagd advies uit aan het bestuur van de GMR. Dit omvat ook het doorgeven van signalen vanuit de raden aan het Algemeen bestuur en het informeren van het Algemeen bestuur over standpunten van de raden.
De RAC GMR heeft op 5 februari 2024 vergaderd. Aan deze vergadering werd namens het Dagelijks bestuur deelgenomen door mw. N. Kalfs en mw. H. Tiemens, als directeur van het Regiobureau.
Van die vergadering treft u bijgaand een concept-verslag aan. Om de leesbaarheid van dat verslag te vereenvoudigen benoemen wij in deze brief een aantal zaken, welke u kunt betrekken bij de vergadering van het Algemeen bestuur op 10 april 2024. De leden van de RAC GMR worden ook geacht de afzonderlijke Raden te informeren. Om die reden zal deze informatie ook naar deze Raden worden verzonden.
Wij vragen uw aandacht voor de volgende gespreksthema's, die tijdens de vergadering van de RAC GMR de revue zijn gepasseerd.

De besluitvorming van de vijf regionale opgaven van de Regionale agenda
Mw. H. Tiemens heeft namens het regiobureau aangegeven dat tot dusver een opgavenovereenkomst werd opgemaakt per gemeente. Dit systeem is niet gewijzigd. De colleges van B&W zijn tekeningsbevoegd. De colleges bekijken zelf per gemeente hoe het met de raad wordt geregeld. Een zienswijzeprocedure van de raden zal hiervoor ook nog plaatsvinden.

In de vergadering heeft mevrouw Tiemens een presentatie gegeven over het proces van de totstandkoming van de regionale agenda.
Mevrouw Tiemens heeft toegezegd schriftelijk terug te komen op de vraag of het juist is dat de opgavenovereenkomsten door de raden in de begrotingen ook nog worden geaccordeerd en/of middels de vaststelling van die lokale stadsbegrotingen nog kan worden geïnterfereerd op de regionale opgaven.

Voor verschillende raadsdelegaties was het onduidelijk wanneer en op welke wijze de raad de keuze kan maken aan welke opgaves binnen de GMR deel te nemen. De RAC acht het daarom wenselijk dat de individuele colleges hier aandacht voor hebben.

De termijnkalender van de Regioagendacommissie en de raden. In het bijzonder de invulling van de eerste regionale bijeenkomst van de raden op 24 mei 2024.
De RAC GMR heeft de termijnkalender vastgesteld met inachtname van de volgende punten:

- De Termijnkalenders zullen vanaf nu gezamenlijk met de verslagen en aanbiedingsbrieven van de regioagendacommissie aan het DB / AB van de GMR en de afzonderlijke gemeenteraden worden meegestuurd.
- De RAC GMR heeft de voorkeur voor een invulling van de eerste regionale bijeenkomst voor de raden op 24 mei waarbij de regionale agenda centraal staat. Eventueel gecombineerd met het onderwerp werklocaties.

De kalender van de RAC incl. regionale bijeenkomsten.
De eerstvolgende vergadering van de RAC GMR vindt plaats op 10 juni as. in de raadszaal van de gemeente Nijmegen. De vergadering van 13 mei as. komt te vervallen. De volledige kalender van vergaderingen van de Regioagendacommissie treft u bijgaand aan.

1. Maandag 10/6; Maandag 16/9; Maandag 14/10; Maandag 18/11

Reactiebrief gemeenteraad Rozendaal van 19 maart 2024 op de kaderbrief de financiële en algemene uitgangspunten voor de begroting van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen van 2025
De gemeenteraad van Rozendaal heeft deze brief vastgesteld op 19 maart jl. Op verzoek van de delegatieleden van de gemeente Rozendaal voegen wij deze ter informatie toe (bijlage 2).

Met vriendelijke groet,

Wimer Heemskerk,

Voorzitter Regioagendacommissie GroeneMetropoolregio Arnhem-Nijmegen

<u>Bijlagen</u>

- Bijlage 1: Concept-verslag RAC GMR 18 maart 2024
- Bijlage 2: Reactiebrief gemeenteraad Rozendaal van 19 maart 2024 op de kaderbrief de financiële en algemene uitgangspunten voor de begroting van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen van 2025

Concept-verslag Regioagendacommissie

Datum	18-03-2024
Tijd	19:30 – 21:15
Locatie	Online via MS Teams
Voorzitter	Wimer Heemskerk
Aanwezig	Aanwezig: Rozendaal – Van den Akker; Doesburg – Bauhuis; Nijmegen – de Beer; Renkum – Miedema; Lingewaard – Rasing; Mook en Middelaar – Roozendaal; Zevenaar – Godschalk; Westervoort – Lippinkhof; Rozendaal – Hupkes; Nijmegen – Smit; Overbetuwe – de Vries; Arnhem – Neutkens; Druten – Mooren; Rheden – Kolkman; Arnhem - Gerretschen; Wijchen – Hoogteijling; Beuningen – Schaftenaar; Lingewaard – Arends; Beuningen – Arians; Nijmegen – van Doorn; Renkum – Velthuizen; Wijchen – Verharen; Rheden – Geelen; Heumen – Hunse (gedeeltelijk aanwezig) Afwezig: Heumen – Tuinder; Doesburg – Vels; Overbetuwe – Mulder; Arnhem – Eppich; Rheden – van de Geijn; Zevenaar – van Die; Berg en Dal – de Greeff; Berg en Dal – Verstegen; Renkum – Firet; Duiven – Klappers; Duiven – Smit; Mook en Middelaar Broekmans; Westervoort – Schrage; Montferland – Som; Montferland – Bolder; Druten – Meeuwse-van Rhijn;

00	**Weblink voor de vergadering vanaf 19.30 uur .** Zie vergaderlink: Klik hier om deel te nemen aan de vergadering
01	**Opening (vaststellen vergaderquorum), mededelingen en Vaststellen agenda Regioagendacommissie 18 maart 2024** Aanwezig namens dagelijks bestuur: N. Kalfs – burgemeester Lingewaard. Aanwezig namens directie/regiobureau: Mw. H. Tiemens Wijzigingen vertegenwoordigingen Mw. C. Quint is afgetreden als delegatielid namens Arnhem, zij wordt vervangen door de heer J(oost) Gerretschen. • Dhr. J. van Weelden en dhr. S. Neyndorff (plv lid) zijn afgetreden als delegatieleden Westervoort. Zij zijn vervangen door mw. H. Schrage en mw. C. Wobma. Afwezig met kennisgeving: 1. E. Klappers & M. de Jonghe – Duiven 2. J. Verstegen – Berg & Dal

3. N. Eppich – Arnhem
4. T. Broekmans – Mook & Middelaar
5. M. Som – Montferland
6. T. Bolder – Montferland
7. B.L. van van Die – Zevenaar
8. R. Hunse – Heumen (afwezig klein deel vergadering)

Voorzitter- mededelingen:
De secretaris wordt ivm prive-omstandigheden vervangen door zijn plv. Patrick Peters, griffier Lingewaard.
Er is een inspreker, Dhr. R. Barends.
Het quorum is gehaald (19.35 uur).
De heer Ariëns meldt dat hij het initiatief heeft genomen om de delegatie van raadsleden uit Rijk van Nijmegen uit te nodigen om de verstedelijkingsstrategie te bespreken. Ook wordt gesproken over de wijze waarop raadsleden deelnemen aan de participatie. De bijeenkomst staat gepland op 17 april 2024.
De voorzitter meldt dat in de regio Arnhem een bijeenkomst is gepland op 13 mei voor raadsleden over de verbonden partijen.

02 Ingekomen stukken

- Technische vragen raadslid R. Arians – Beuningen inzake brief financiële en algemene uitgangspunten begroting 2025. Op zijn verzoek aan stukken regioagendacommissie toegevoegd.
- Save the date: maandagavond 13 mei 2024. Raadsleden en statenleden uit regio Arnhem. Tijdens deze informatieve bijeenkomst worden de financiële stukken (begrotingen 2025 en jaarrekeningen 2023) van de gemeenschappelijke regelingen met de raadsleden en statenleden uit de regio gepresenteerd en kunnen hierover informatieve vragen worden gesteld. Dit ter voorbereiding op de behandeling in de gemeenteraden van de zienswijzen op de financiële stukken.
- Terugblik Regiocongres 50 tinten groen van 2 februari 2024.

- De heer van den Akker geeft aan dat in de raad van Rozendaal wordt gesproken over een zienswijze op de kaderbrief van de GMR. Deze zienswijze wordt gedeeld via de Regioagendacommissie.
- Besloten wordt de stukken voor kennisgeving aan te nemen.

03 Vaststellen besluitenlijst 5 februari 2024 & ter kennisname advies RAC GMR aan Algemeen bestuur & brief RAC GMR aan de raden van 6 februari 2024

- De regioagendacommissie stelt het verslag en besluitenlijst met inachtname van mogelijke wijzigingen vast.

- Het advies van de regioagendacommissie aan het Algemeen bestuur en de brief van de regioagendacommissie aan de Raden zijn ter kennisname.

- Mevrouw Hupkes - Rozendaal leest in de besluitenlijst dat voor de raadsledenbijeenkomst van 24 mei is gekozen voor het onderwerp de regionale agenda. Dit kan anders worden als de GMR op zorgvuldige wijze hier anders invulling aan geeft. Dan zouden de werklocaties weer het onderwerp kunnen worden. Klopt dit? Mevrouw de Vries weet dat in deze vergadering (18 maart) het bestuur gaat uitleggen hoe zij besluitvorming va de regionale agenda willen vormgeven. Dan kan daarna worden beoordeeld hoe de bijeenkomst van 24 mei in te vullen. In de vergadering wordt geconcludeerd dat het proces duidelijker moet worden en dat de bijeenkomst van 24 mei zich goed leent voor raadsleden om elkaar te ontmoeten om in gesprek te gaan over de regioagenda en hier het accent op te leggen. Eventueel gecombineerd met het onderwerp werklocaties.
- De besluitenlijst wordt vastgesteld conform concept.
- Het advies wordt ter kennisname vastgesteld.

04 De termijnkalender van de Regioagendacommissie incl. concept programma regiobijeenkomst voor raads- en commissieleden 24 mei.

- Termijnagenda *zie bijlage*
- Regiobijeenkomst voor raads- en commissieleden 24 mei *zie bijlagen*

Bij de laatste vergadering van de regioagendacommissie zijn er nog twee zaken thema's naar voren gebracht voor een belichting tijdens die regiobijeenkomst. Het regioarrangement. Dit was een verzoek van delegatielid R. Arians - Beuningen. Inmiddels wordt hiervoor een afzonderlijke bijeenkomst georganiseerd op zijn initiatief voor het Rijk van Nijmegen - raadsleden. Voorts een verzoek van delegatielid L. Hupkes - Rozendaal voor extra aandacht van de regionale agenda & opgaven. Hierin wordt voorzien oa. door toelichting van het proces hoe raden daarin worden meegenomen tijdens deze vergadering. Zie agendapunt 11.

- De Termijnkalender wordt vastgesteld. Afgesproken wordt deze samen met de adviesbrief te verzenden aan de raden/griffies.
- Op de termijnkalender wordt nog gemist de verlenging van de opgavenovereenkomsten. Deze verlopen eind dit jaar. In de openbare vergadering zal hiernaar worden gevraagd.

05 vaststelling nieuwe vergaderdata Regioagendacommissie 2024

in de vergadering van 5 februari zijn de data nog niet definitief vastgesteld. De nieuwe data hangen ook af van de bespreking van het benen op tafel-overleg met het DB & AB over de evaluatie. Duidelijk is wel dat de sessie van mei kan vervallen. De eerstvolgende vergadering zou dan zijn op 10 juni.

In de vergadering worden de vergaderdata vastgesteld. De vergadering van mei komt te vervallen.

Vandaag wordt digitaal vergaderd op verzoek van twee delegaties. Daarnaast wordt getoetst of de agenda dit inhoudelijk toestaat. In de voorbereiding is geconcludeerd dat dit mogelijk is. Het is correct dat (eerder) is afgesproken zoveel mogelijk fysiek te vergaderen.

06 **20.15 uur Schorsing vergadering & heropening in bijzijn Dagelijks bestuurder en directie GMR**

07 **Inspraak**

Dhr. R. Barends spreekt in namens het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen. Hij vergelijkt de regio met een winkel. Een winkel is een gebouw waar iedereen kan komen en kan kopen wat hij of zij nodig heeft. Hij is blij met deze winkel. Wel is bezorgd, want er zijn kleinere speciaalzaken ontstaan die als filiaal beschouwd kunnen worden. Hij bedoeld hiermee de Bestuurlijk Opgave Teams waar portefeuillehouders met elkaar overleggen. Ook RegioOverleg(t) is niet voor iedereen toegankelijk. Het Algemeen Bestuur is de winkel waar iedereen een boodschap kan halen en waar de besluiten genomen worden. Het nieuwe DB moet niet als nieuw filiaal worden gebruikt. Toch is hij blij met de winkel, want het gaat om de mensen die de winkel runnen. Mensen die moeten de winkel begrijpen en weten waar alles staan. Via raadsrapporteurs kunnen gemeenteraden goed de weg gewezen worden. Overbetuwe heeft een dergelijk systeem en dat werkt goed. Het regionaal werk is mensenwerk. Elkaar kennen is daar belangrijk bij. De winkel wordt weer opnieuw bevoorraad met inhoud. Er komt een nieuwe agenda voor de Regio en dat is goed, want er zijn vele inhoudelijke uitdagingen. Hij woonde diverse dagen bij over de Regio van het Ministerie van BZK over Elke Regio Telt en de Regio Deals. Daar heeft hij veel nieuwe inzichten opgedaan en daar rapporteert hij richting de RAC via een notitie over. De winkel is open en blijft open, en daar is het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen blij om.

08 **Mededelingen vanuit bestuur en directie**

Informatie webinar Woonzorgvisie 19 februari 2024:

Het webinar is door 68 raads- en commissieleden live gevolgd. Met een goede verdeling over de regio (zie afbeelding bijlage).

Mevrouw Kalfs meldt namens het bestuur geen mededelingen te hebben. Het bestuur heeft een terugkoppeling ontvangen van de regionale woonzorgvisie. Deze vergadering gaat het over de regionale agenda.

09 **Evaluatie GMR en enquête RAC (vervolgproces)**

Er zijn in de afgelopen periode een tweetal evaluaties geweest binnen de Groene Metropoolregio van zowel het DB als de Regioagendacommissie. Zowel het bestuur als de Regioagendacommissie willen de resultaten gebruiken voor reflectie op het eigen en het gezamenlijk functioneren.

Het DB van de GMR heeft een kwalitatief evaluatieonderzoek Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: evaluatierapport) verricht (15 juni 2023). In de regioagendacommissie van 18 september 2023 is het evaluatierapport ook besproken. In de Regioagendacommissie van 27 november 2023 zijn de conclusies van het evaluatierapport van het DB opnieuw besproken. Op 27 november 2023 heeft de Regioagendacommissie ook besloten zelf een onderzoek te verrichten naar het functioneren van de Regioagendacommissie. Dit in relatie tot de rolverdeling en posities van het AB, DB, de raden en het regiobureau GMR. In de vergadering van de Regioagendacommissie van 5 februari 2024 is bepaald dat een delegatie van de Regioagendacommissie een 'benen-op-tafel-gesprek' voert met een afvaardiging van het DB/AB op 8 april a.s. Dit geschiedt op basis van zowel de evaluatie van het DB als ook de enquête. De afvaardiging bereidt de belangrijkste bespreekpunten voor en legt die voor in de Regioagendacommissie van 18 maart 2024. Deze gesprekspunten treft u aan in dit memo (zie bijlage).

Op woensdag 13 maart heeft de raadscommissie van Renkum gesproken over de evaluatie van de GMR. Bijgaand treft u het verslag daarvan aan tbv de RAC GMR. Het verzoek is om het verslag mee te nemen als input voor het geplande gesprek met de delegatie van de RAC en het gemeentebestuur.

De Renkumse leden van de RAC zullen vanavond tijdens de vergadering van de RAC desgewenst een korte toelichting geven op het verslag.

- De heer Velthuizen geeft een terugkoppeling van een bespreking in de raad van Renkum over de evaluatie. Een verslag hiervan is naar de commissie gestuurd.
- Mevrouw Kalfs doet een oproep aan de raden om goed na te denken welke informatiebehoefte hebben ten aanzien van de GMR. Wat is belangrijk voor welke gemeente.
- In de vergadering wordt opgemerkt dat lokaal een oplegger handig kan zijn waarin de relevantie voor een betreffende gemeente wordt aangegeven. Daarnaast is het ook belangrijk breder te kijken dan de eigen gemeente; wat levert de GMR op voor onze inwoners in de regio?
- Hierna wordt de gespreksagenda vastgesteld met de extra agendapunten.

10 Toelichting Regionale agenda & begroting '25 - '28: proces en voornaamste punten

De regioagendacommissie wordt door de directeur van het Regiobureau, H. Tiemens geïnformeerd over het proces en voornaamste punten uit de nieuwe regionale agenda & begroting.

Toelichting uit Termijnkalender:
In 2024 wordt de Regionale agenda & begroting 2025-2028 aan gemeenten aangeboden. In de Regionale agenda geven wij aan wat de inhoudelijke doelen zijn die we met regionale samenwerking in deze periode willen bereiken, wat de bijdrage van de Groene Metropoolregio is om dit te realiseren en hoe dit financieel

uitwerkt. Op basis van de Regionale agenda en begroting worden gemeenten uitgenodigd om deel te nemen aan de Groene Metropoolregio voor de periode 2025-2028. Gemeenten hebben in de periode april – 26 juli de mogelijkheid zienswijzen in te dienen.

Proces en planning

1. 10 april: vaststellen concept Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Algemeen bestuur (AB)
2. april - juli: zienswijzen gemeenteraden op concept Regionale agenda & begroting 2025-2028
   -> gemeenteraden bepalen tevens voor welke opgaven zij inschrijven. De kosten per inwoner kunnen daarmee worden opgenomen in eigen gemeentelijke meerjarenbegroting 2025-2028 welke in het najaar ter besluitvorming aan de gemeenteraden wordt voorgelegd.
3. 15 april: Regionale raadsbijeenkomst over verbonden partijen / GR'en in regio Rijk van Nijmegen.
4. april - juli: aanbod GMR voor toelichting Regionale agenda & begroting 2025-2028 in raadscommissie / raadsavond**
5. 13 mei: Regionale raadsbijeenkomst over verbonden partijen / GR'en in regio Gelderland Midden
6. 26 juli: deadline indienen zienswijzen gemeenten
7. 21 augustus: vaststellen Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Dagelijks bestuur met inachtneming van zienswijzen gemeenten
   -> zienswijzenota wordt aan gemeenteraden aangeboden*
8. 11 september: vaststellen Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Algemeen bestuur

*noot
In 2024 is de herziene Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Dit heeft tot wijzigingen in het proces geleid.
De zienswijzenota - overzicht met ingediende zienswijzen door gemeenteraden met daarbij het voorstel hoe wordt omgegaan met de zienswijzen (of er n.a.v. de ingebrachte zienswijzen wijzigingen worden gemaakt in de concept regionale agenda & begroting 25-28) - wordt vastgesteld door het DB.
Nieuw is dat de vastgestelde zienswijzenota door het DB aangeboden wordt aan gemeenteraden.
Omdat de GMR een collegeregeling is is de vaststelling van de regionale agenda & begroting een verantwoordelijkheid van het AB. De Wgr schrijft voor dat de begroting vóór 15 september is vastgesteld en is ingediend bij de provincie.
Gelet op de korte tijdspanne is het raadzaam dat de gemeenteraad en het AB-lid tijdig tijd inplannen om over de zienswijzenota van gedachte wisselen en standpunt van de gemeente / AB-lid te bepalen in de AB-vergadering van 11 september te bepalen.

**Informatiebijeenkomsten raden
Gemeenteraden worden nadrukkelijk informatiebijeenkomsten aangeboden over de

regionale agenda. Overbetuwe & Rozendaal hebben al aangegeven dat zij hiervan gebruik willen maken.

Tot dusver werd een opgavenovereenkomst opgemaakt per gemeente. Dit systeem is niet gewijzigd. Het college tekent hiervoor. Het college bekijkt zelf per gemeente hoe het met de raad wordt geregeld.
Mevrouw Tiemens checkt of het juist is dat de opgavenovereenkomsten door de raden in de begrotingen worden geaccordeerd. Hieraan voorafgaand heeft een zienswijzeprocedure plaats gevonden en heeft het college voorgesorteerd.

In de vergadering geeft mevrouw Tiemens een presentatie over het proces van de totstandkoming van de regionale agenda.
Mevrouw Tiemens zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag of het juist is dat de opgavenovereenkomsten door de raden in de begrotingen ook nog worden geaccordeerd en/of middels de vaststelling van die lokale stadsbegrotingen nog kan worden geïnterfereerd op de regionale opgaven.
De voorzitter geeft aan dat de regioagendacommissie heeft aangegeven regionaal graag op 24 mei in gesprek te gaan over de regionale agenda met raadsleden. Mogelijk in combinatie met een kort onderwerp “Werklocaties”.

Aandacht wordt gevraagd voor de problematiek van de netcongestie in relatie tot de ambities van de regio in de regionale agenda. Mede in het kader van prioritering en integraliteit.

De jaarstukken/het jaarverslag worden gelijk aangeleverd met de begroting.
De krachtige binnensteden n krachtige kernen zijn niet meer openomen als speerpunt in de ontspannen regio.

Tips die worden meegegeven ten aanzien van de presentaties aan de raden over de regionale agenda:

- De gegeven presentatie is op zich prima. Wel goed aangeven wat precies wordt gedaan voor de gemeente (ondertiteling door het college).
- Overbetuwe heeft een agenderingsverzoek in de maak ter bespreking van de regionale agenda. Dit verzoek wordt gedeeld met de commissie. In Overbetuwe zal naast het algemene verhaal het college de slag naar de eigen gemeente toelichten. Vervolgens vindt een oordeelvormende bespreking plaats.
- De raden moeten goed geïnformeerd worden over de verschillende opgaven.

11 Rondvraag en sluiting vergadering

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.
De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en het goede verloop van de vergadering in een goede sfeer en sluit de vergadering.

Concept-verslag Regioagendacommissie

Datum	18-03-2024
Tijd	19:30 - 21:15
Locatie	Online via MS Teams
Voorzitter	Wimer Heemskerk
Aanwezig	Aanwezig: Rozendaal - Van den Akker; Doesburg - Bauhuis; Nijmegen - de Beer; Renkum - Miedema; Lingewaard - Rasing; Mook en Middelaar - Roozendaal; Zevenaar - Godschalk; Westervoort - Lippinkhof; Rozendaal - Hupkes; Nijmegen - Smit; Overbetuwe - de Vries; Arnhem - Neutkens; Druten - Mooren; Rheden - Kolkman; Arnhem - Gerretschen; Wijchen - Hoogteijling; Beuningen - Schaftenaar; Lingewaard - Arends; Beuningen - Arians; Nijmegen - van Doorn; Renkum - Velthuizen; Wijchen - Verharen; Rheden - Geelen; Heumen - Hunse (gedeeltelijk aanwezig) Afwezig: Heumen - Tuinder; Doesburg - Vels; Overbetuwe - Mulder; Arnhem - Eppich; Rheden - van de Geijn; Zevenaar - van Die; Berg en Dal - de Greeff; Berg en Dal - Verstegen; Renkum - Firet; Duiven - Klappers; Duiven - Smit; Mook en Middelaar Broekmans; Westervoort - Schrage; Montferland - Som; Montferland - Bolder; Druten - Meeuwse-van Rhijn;

00	**Weblink voor de vergadering vanaf 19.30 uur .** Zie vergaderlink:
01	**Opening (vaststellen vergaderquorum), mededelingen en Vaststellen agenda Regioagendacommissie 18 maart 2024** Aanwezig namens dagelijks bestuur: N. Kalfs - burgemeester Lingewaard. Aanwezig namens directie/regiobureau: Mw. H. Tiemens Wijzigingen vertegenwoordigingen Mw. C. Quint is afgetreden als delegatielid namens Arnhem, zij wordt vervangen door de heer J(oost) Gerretschen.

- Dhr. J. van Weelden en dhr. S. Neyndorff (plv lid) zijn afgetreden als delegatieleden Westervoort. Zij zijn vervangen door mw. H. Schrage en mw. C. Wobma.

Afwezig met kennisgeving:

1. E. Klappers & M. de Jonghe – Duiven
2. J. Verstegen – Berg & Dal
3. N. Eppich – Arnhem
4. T. Broekmans – Mook & Middelaar
5. M. Som – Montferland
6. T. Bolder – Montferland
7. B.L. van van Die – Zevenaar
8. R. Hunse – Heumen (afwezig klein deel vergadering)

Voorzitter- mededelingen:
De secretaris wordt ivm prive-omstandigheden vervangen door zijn plv. Patrick Peters, griffier Lingewaard.
Er is een inspreker, Dhr. R. Barends.
Het quorum is gehaald (19.35 uur).
De heer Ariëns meldt dat hij het initiatief heeft genomen om de delegatie van raadsleden uit Rijk van Nijmegen uit te nodigen om de verstedelijkingsstrategie te bespreken. Ook wordt gesproken over de wijze waarop raadsleden deelnemen aan de participatie. De bijeenkomst staat gepland op 17 april 2024.
De voorzitter meldt dat in de regio Arnhem een bijeenkomst is gepland op 13 mei voor raadsleden over de verbonden partijen.

02 Ingekomen stukken

- Technische vragen raadslid R. Arians – Beuningen inzake brief financiële en algemene uitgangspunten begroting 2025. Op zijn verzoek aan stukken regioagendacommissie toegevoegd.
- Save the date: maandagavond 13 mei 2024. Raadsleden en statenleden uit regio Arnhem. Tijdens deze informatieve bijeenkomst worden de financiële stukken (begrotingen 2025 en jaarrekeningen 2023) van de gemeenschappelijke regelingen met de raadsleden en statenleden uit de regio gepresenteerd en kunnen hierover informatieve vragen worden gesteld. Dit ter voorbereiding op de behandeling in de gemeenteraden van de zienswijzen op de financiële stukken.
- Terugblik Regiocongres 50 tinten groen van 2 februari 2024.

- De heer van den Akker geeft aan dat in de raad van Rozendaal wordt gesproken over een zienswijze op de kaderbrief van de GMR. Deze zienswijze wordt gedeeld via de Regioagendacommissie.
- Besloten wordt de stukken voor kennisgeving aan te nemen.

03 **Vaststellen besluitenlijst 5 februari 2024 & ter kennisname advies RAC GMR aan Algemeen bestuur & brief RAC GMR aan de raden van 6 februari 2024**

- De regioagendacommissie stelt het verslag en besluitenlijst met inachtname van mogelijke wijzigingen vast.
- Het advies van de regioagendacommissie aan het Algemeen bestuur en de brief van de regioagendacommissie aan de Raden zijn ter kennisname.

- Mevrouw Hupkes - Rozendaal leest in de besluitenlijst dat voor de raadsledenbijeenkomst van 24 mei is gekozen voor het onderwerp de regionale agenda. Dit kan anders worden als de GMR op zorgvuldige wijze hier anders invulling aan geeft. Dan zouden de werklocaties weer het onderwerp kunnen worden. Klopt dit? Mevrouw de Vries weet dat in deze vergadering (18 maart) het bestuur gaat uitleggen hoe zij besluitvorming va de regionale agenda willen vormgeven. Dan kan daarna worden beoordeeld hoe de bijeenkomst van 24 mei in te vullen. In de vergadering wordt geconcludeerd dat het proces duidelijker moet worden en dat de bijeenkomst van 24 mei zich goed leent voor raadsleden om elkaar te ontmoeten om in gesprek te gaan over de regioagenda en hier het accent op te leggen. Eventueel gecombineerd met het onderwerp werklocaties.
- De besluitenlijst wordt vastgesteld conform concept.
- Het advies wordt ter kennisname vastgesteld.

04 **De termijnkalender van de Regioagendacommissie incl. concept programma regiobijeenkomst voor raads- en commissieleden 24 mei.**

- Termijnagenda *zie bijlage*
- Regiobijeenkomst voor raads- en commissieleden 24 mei *zie bijlagen*

Bij de laatste vergadering van de regioagendacommissie zijn er nog twee zaken thema's naar voren gebracht voor een belichting tijdens die regiobijeenkomst. Het regioarrangement. Dit was een verzoek van delegatielid R. Arians - Beuningen. Inmiddels wordt hiervoor een afzonderlijke bijeenkomst georganiseerd op zijn initiatief voor het Rijk van Nijmegen - raadsleden. Voorts een verzoek van delegatielid L. Hupkes - Rozendaal voor extra aandacht van de regionale agenda & opgaven. Hierin wordt voorzien oa. door toelichting van

het proces hoe raden daarin worden meegenomen tijdens deze vergadering. Zie agendapunt 11.

- De Termijnkalender wordt vastgesteld. Afgesproken wordt deze samen met de adviesbrief te verzenden aan de raden/griffies.
- Op de termijnkalender wordt nog gemist de verlenging van de opgavenovereenkomsten. Deze verlopen eind dit jaar. In de openbare vergadering zal hiernaar worden gevraagd.

05 **vaststelling nieuwe vergaderdata Regioagendacommissie 2024**

in de vergadering van 5 februari zijn de data nog niet definitief vastgesteld. De nieuwe data hangen ook af van de bespreking van het benen op tafel-overleg met het DB & AB over de evaluatie. Duidelijk is wel dat de sessie van mei kan vervallen. De eerstvolgende vergadering zou dan zijn op 10 juni.

In de vergadering worden de vergaderdata vastgesteld. De vergadering van mei komt te vervallen.
Vandaag wordt digitaal vergaderd op verzoek van twee delegaties. Daarnaast wordt getoetst of de agenda dit inhoudelijk toestaat. In de voorbereiding is geconcludeerd dat dit mogelijk is. Het is correct dat (eerder) is afgesproken zoveel mogelijk fysiek te vergaderen.

06 **20.15 uur Schorsing vergadering & heropening in bijzijn Dagelijks bestuurder en directie GMR**

07 **Inspraak**

Dhr. R. Barends spreekt in namens het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen. Hij vergelijkt de regio met een winkel. Een winkel is een gebouw waar iedereen kan komen en kan kopen wat hij of zij nodig heeft. Hij is blij met deze winkel. Wel is bezorgd, want er zijn kleinere speciaalzaken ontstaan die als filiaal beschouwd kunnen worden. Hij bedoeld hiermee de Bestuurlijk Opgave Teams waar portefeuillehouders met elkaar overleggen. Ook RegioOverleg(t) is niet voor iedereen toegankelijk. Het Algemeen Bestuur is de winkel waar iedereen een boodschap kan halen en waar de besluiten genomen worden. Het nieuwe DB moet niet als nieuw filiaal worden gebruikt. Toch is hij blij met de winkel, want het gaat om de mensen die de winkel runnen. Mensen die moeten de winkel begrijpen en weten waar alles staan. Via raadsrapporteurs kunnen gemeenteraden goed de weg gewezen worden. Overbetuwe heeft een dergelijk systeem en dat werkt goed. Het regionaal werk is mensenwerk. Elkaar kennen is daar belangrijk bij. De winkel wordt weer opnieuw bevoorraad met inhoud. Er komt een nieuwe agenda voor de Regio en dat is goed, want er zijn vele inhoudelijke uitdagingen. Hij woonde diverse dagen bij over de Regio van het

Ministerie van BZK over Elke Regio Telt en de Regio Deals. Daar heeft hij veel nieuwe inzichten opgedaan en daar rapporteert hij richting de RAC via een notitie over. De winkel is open en blijft open, en daar is het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen blij om.

08 Mededelingen vanuit bestuur en directie

Informatie webinar Woonzorgvisie 19 februari 2024:
Het webinar is door 68 raads- en commissieleden live gevolgd. Met een goede verdeling over de regio (zie afbeelding bijlage).

Mevrouw Kalfs meldt namens het bestuur geen mededelingen te hebben. Het bestuur heeft een terugkoppeling ontvangen van de regionale woonzorgvisie. Deze vergadering gaat het over de regionale agenda.

09 Evaluatie GMR en enquête RAC (vervolgproces)

Er zijn in de afgelopen periode een tweetal evaluaties geweest binnen de Groene Metropoolregio van zowel het DB als de Regioagendacommissie. Zowel het bestuur als de Regioagendacommissie willen de resultaten gebruiken voor reflectie op het eigen en het gezamenlijk functioneren.

Het DB van de GMR heeft een kwalitatief evaluatieonderzoek Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: evaluatierapport) verricht (15 juni 2023). In de regioagendacommissie van 18 september 2023 is het evaluatierapport ook besproken. In de Regioagendacommissie van 27 november 2023 zijn de conclusies van het evaluatierapport van het DB opnieuw besproken. Op 27 november 2023 heeft de Regioagendacommissie ook besloten zelf een onderzoek te verrichten naar het functioneren van de Regioagendacommissie. Dit in relatie tot de rolverdeling en posities van het AB, DB, de raden en het regiobureau GMR. In de vergadering van de Regioagendacommissie van 5 februari 2024 is bepaald dat een delegatie van de Regioagendacommissie een ‘benen-op-tafel-gesprek’ voert met een afvaardiging van het DB/AB op 8 april a.s. Dit geschiedt op basis van zowel de evaluatie van het DB als ook de enquête. De afvaardiging bereidt de belangrijkste bespreekpunten voor en legt die voor in de Regioagendacommissie van 18 maart 2024. Deze gesprekspunten treft u aan in dit memo (zie bijlage).

Op woensdag 13 maart heeft de raadscommissie van Renkum gesproken over de evaluatie van de GMR. Bijgaand treft u het verslag daarvan aan tbv de RAC GMR. Het verzoek is om het verslag mee te nemen als input voor het geplande gesprek met de delegatie van de RAC en het gemeentebestuur.

De Renkumse leden van de RAC zullen vanavond tijdens de vergadering van de RAC desgewenst een korte toelichting geven op het verslag.

- De heer Velthuizen geeft een terugkoppeling van een bespreking in de raad van Renkum over de evaluatie. Een verslag hiervan is naar de commissie gestuurd.
- Mevrouw Kalfs doet een oproep aan de raden om goed na te denken welke informatiebehoefte hebben ten aanzien van de GMR. Wat is belangrijk voor welke gemeente.
- In de vergadering wordt opgemerkt dat lokaal een oplegger handig kan zijn waarin de relevantie voor een betreffende gemeente wordt aangegeven. Daarnaast is het ook belangrijk breder te kijken dan de eigen gemeente; wat levert de GMR op voor onze inwoners in de regio?
- Hierna wordt de gespreksagenda vastgesteld met de extra agendapunten.

10 Toelichting Regionale agenda & begroting ’25 – ’28: proces en voornaamste punten

De regioagendacommissie wordt door de directeur van het Regiobureau, H. Tiemens geïnformeerd over het proces en voornaamste punten uit de nieuwe regionale agenda & begroting.

Toelichting uit Termijnkalender:
In 2024 wordt de Regionale agenda & begroting 2025-2028 aan gemeenten aangeboden. In de Regionale agenda geven wij aan wat de inhoudelijke doelen zijn die we met regionale samenwerking in deze periode willen bereiken, wat de bijdrage van de Groene Metropoolregio is om dit te realiseren en hoe dit financieel uitwerkt. Op basis van de Regionale agenda en begroting worden gemeenten uitgenodigd om deel te nemen aan de Groene Metropoolregio voor de periode 2025-2028. Gemeenten hebben in de periode april – 26 juli de mogelijkheid zienswijzen in te dienen.

Proces en planning

- 10 april: vaststellen concept Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Algemeen bestuur (AB)
- april – juli: zienswijzen gemeenteraden op concept Regionale agenda & begroting 2025-2028
  -> gemeenteraden bepalen tevens voor welke opgaven zij inschrijven. De kosten per inwoner kunnen daarmee worden opgenomen in eigen gemeentelijke meerjarenbegroting 2025-2028 welke in het najaar ter besluitvorming aan de gemeenteraden wordt voorgelegd.

- 15 april: Regionale raadsbijeenkomst over verbonden partijen / GR'en in regio Rijk van Nijmegen.
- april – juli: aanbod GMR voor toelichting Regionale agenda & begroting 2025-2028 in raadscommissie / raadsavond**
- 13 mei: Regionale raadsbijeenkomst over verbonden partijen / GR'en in regio Gelderland Midden
- 26 juli: deadline indienen zienswijzen gemeenten
- 21 augustus: vaststellen Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Dagelijks bestuur met inachtneming van zienswijzen gemeenten -> zienswijzenota wordt aan gemeenteraden aangeboden*
- 11 september: vaststellen Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Algemeen bestuur

*noot

In 2024 is de herziene Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Dit heeft tot wijzigingen in het proces geleid.
De zienswijzenota – overzicht met ingediende zienswijzen door gemeenteraden met daarbij het voorstel hoe wordt omgegaan met de zienswijzen (of er n.a.v. de ingebrachte zienswijzen wijzigingen worden gemaakt in de concept regionale agenda & begroting 25-28) – wordt vastgesteld door het DB.
Nieuw is dat de vastgestelde zienswijzenota door het DB aangeboden wordt aan gemeenteraden.
Omdat de GMR een collegeregeling is is de vaststelling van de regionale agenda & begroting een verantwoordelijkheid van het AB. De Wgr schrijft voor dat de begroting vóór 15 september is vastgesteld en is ingediend bij de provincie.
Gelet op de korte tijdspanne is het raadzaam dat de gemeenteraad en het AB-lid tijdig tijd inplannen om over de zienswijzenota van gedachte wisselen en standpunt van de gemeente / AB-lid te bepalen in de AB-vergadering van 11 september te bepalen.

**Informatiebijeenkomsten raden

Gemeenteraden worden nadrukkelijk informatiebijeenkomsten aangeboden over de regionale agenda. Overbetuwe & Rozendaal hebben al aangegeven dat zij hiervan gebruik willen maken.

Tot dusver werd een opgavenovereenkomst opgemaakt per gemeente. Dit systeem is niet gewijzigd. Het college tekent hiervoor. Het college bekijkt zelf per gemeente hoe het met de raad wordt geregeld.

In de vergadering geeft mevrouw Tiemens een presentatie over het proces van de totstandkoming van de regionale agenda.

Mevrouw Tiemens zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag of het juist is dat de opgavenovereenkomsten door de raden in de begrotingen ook nog worden geaccordeerd en/of middels de vaststelling van die lokale stadsbegrotingen nog kan worden geïnterfereerd op de regionale opgaven.

Voor verschillende raadsdelegaties was het onduidelijk wanneer en op welke wijze de raad de keuze kan maken aan welke opgaves binnen de GMR deel te nemen. De RAC acht het daarom wenselijk dat de individuele colleges hier aandacht voor hebben.

De voorzitter geeft aan dat de regioagendacommissie heeft aangegeven regionaal graag op 24 mei in gesprek te gaan over de regionale agenda met raadsleden. Mogelijk in combinatie met een kort onderwerp “Werklocaties”.

Aandacht wordt gevraagd voor de problematiek van de netcongestie in relatie tot de ambities van de regio in de regionale agenda. Mede in het kader van prioritering en integraliteit.

De jaarstukken/het jaarverslag worden gelijk aangeleverd met de begroting. De krachtige binnensteden n krachtige kernen zijn niet meer openomen als speerpunt in de ontspannen regio.

Tips die worden meegegeven ten aanzien van de presentaties aan de raden over de regionale agenda:

- De gegeven presentatie is op zich prima. Wel goed aangeven wat precies wordt gedaan voor de gemeente (ondertiteling door het college).
- Overbetuwe heeft een agenderingsverzoek in de maak ter bespreking van de regionale agenda. Dit verzoek wordt gedeeld met de commissie. In Overbetuwe zal naast het algemene verhaal het college de slag naar de eigen gemeente toelichten. Vervolgens vindt een oordeelvormende bespreking plaats.
- De raden moeten goed geïnformeerd worden over de verschillende opgaven.

11 Rondvraag en sluiting vergadering

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en het goede verloop van de vergadering in een goede sfeer en sluit de vergadering.

Gemeente
ROZENDAAL

Dagelijks Bestuur GMR
t.a.v. dhr. H.M.F. Bruls
Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst

Datum : 20 maart 2024
Uw kenmerk : 2024-GMDB-7
Ons kenmerk : Z24000@@

Behandeld door : Dhr. R. Berendsen
Telefoon : 026-384 36 62
E-mail : gemeente@rozendaal.nl

Onderwerp: Kaderbrief 2025

Geachte heer Bruls,

Hartelijk dank voor de toezending van de brief 2025 met daarin de financiële en algemene uitgangspunten voor de begroting van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen van 2025. We hebben kennis genomen van de brief en deze besproken in onze gemeenteraadsvergadering van 19 maart. Naar aanleiding hiervan sturen wij u deze reactie.

In de brief is aangegeven welke (algemene en financiële) uitgangspunten en ontwikkelingen worden gehanteerd bij het opstellen van de conceptbegroting. Hierbij is aangegeven dat de conceptbegroting 2025-2028 wordt behandeld in de vergadering van het algemeen bestuur van 10 april. Hierna kunnen gemeenteraden formeel een zienswijze indienen. Vooruitlopend op dat moment willen we het volgende nu al bij u onder de aandacht brengen.

Indexeringsmethodiek
In de kaderbrief is aangegeven dat voor de indexeringsmethodiek wordt aangesloten bij het percentage dat is vastgesteld in de Begrotingsrichtlijnen regio Nijmegen (BRN). Dit percentage is 6,54% voor 2025. Graag zien wij dat in de begroting gekozen wordt voor een andere methodiek die beter aansluit op de loon-prijsontwikkelingen die gemeenten zelf via het accres gecompenseerd krijgen (MEV CPB, voor 2025 bedraagt deze 4,18%).

Hoogte inwonerbijdrage
U geeft aan dat door het aanstaande vertrek van de gemeente Montferland uit de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen rekening gehouden moet worden dat per 1 januari 2025 de inwonerbijdrage voor het regiobureau en de drie van de vijf opgaven waar de gemeente Montferland aan deelneemt stijgt. Wij geven u in het licht van uw begrotingsvoorbereidingen mee dat wij erop rekenen dat de gevolgen van de uittreding kostenneutraal blijven, wellicht mede door de uitgangspunten of ambities op deze drie opgaven aan te passen. We sluiten daarmee ook aan bij het signaal dat de wethouders Financiën in december 2023 per brief naar een aantal Gemeenschappelijke Regelingen, waaronder de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmgen, hebben afgegeven. Deze brief benadrukt de somberdere financiële vooruitzichten bij gemeenten op de langere termijn. Ook Gemeenschappelijke Regelingen die voor en met ons werken, zoals de Groene

Kerklaan 1, 6891 CL Rozendaal – Postbus 9106, 6880 HH Velp

Metropoolregio, zullen in toenemende mate kritisch moeten zijn op het uitgavenniveau. In dat licht past geen verhoging van de inwonerbijdrage.

Afromen subsidies
In de kaderbrief geeft u aan dat ter dekking van de kosten die het regiobureau maakt voor de opgaven, met ingang van 2025 een bijdrage van 5% wordt 'afgeroomd' van ontvangen subsidiegelden (> € 125.000). Hoewel wij ons kunnen indenken dat u bedoelt dat u met deze 5% de administratieve lasten van soms omvangrijke subsidie(verantwoordings)processen afdekt, kunnen wij nut & noodzaak, reikwijdte, omvang en effect van deze beoogde maatregel niet inschatten. Graag ontvangen we nadere informatie en uitleg over de aanleiding en achtergrond van uw voorstel en informatie over welke subsidie(stromen) dit op hoofdlijnen betreft, binnen welke opgaven.

Wij vragen u vriendelijk om de punten uit deze brief mee te nemen in de conceptbegroting die op 10 april 2024 wordt behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur.

Tot slot: we stellen het op prijs dat u, via uw brief, ons in de gelegenheid stelt om vroegtijdig kennis te nemen van algemene en financiële ontwikkelingen. Daarmee blijven wij als raad aangehaakt op het financiële kader van de Groene Metropoolregio in een zo vroeg mogelijke fase. Vanzelfsprekend zijn de financiën geen doel op zich, maar randvoorwaardelijk voor onze 'groene groei'. We kijken dan ook uit naar nieuwe (concept) Regionale Agenda 2025-2028 die momenteel in voorbereiding is. We zullen de ontwikkelingen, plannen en ambities net als voorgaande jaren constructief-kritisch blijven volgen.

Met vriendelijke groet,

Namens de gemeenteraad van Rozendaal

De griffier
Klaas Schaap

De voorzitter,
Ester Weststeijn

Termijnagenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum / versie : 18 maart 2024
Aan : Regio Agendacommissie GMR A-N

Vergaderingen RAC en evenementen raadsleden

Datum	Onderwerp	Toelichting
2024		
18 maart	Vergadering RAC	Agenda: - Bespreken programma Regiobijeenkomst voor raadsleden 24/5 - Toelichting Regionale agenda & begroting ’25-’28: proces en voornaamste punten
8 april	Benen op tafel-overleg leden RAC	Gesprek naar aanleiding enquête onder RAC-leden *Informatie volgt*
24 mei	1e Regiobijeenkomst voor raadsleden	Voorstel: Via een bustour een bezoek aan werklocaties in de regio in het kader van actualisatie Regionaal Programma Werklocaties, zie presentatie RAC 29 november ‘23
10 juni	Vergadering RAC	Agenda: - Uitgelicht onderwerp *optie*: Energiesysteem en netcongestie in de Groene Metropoolregio
16 september	Vergadering RAC	Agenda - Uitgelicht onderwerp *optie*: actualisatie Woondeal 2.1, regionale woonzorgvisie
September	Webinar voor raadsleden	Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028 *Informatie volgt*
11 oktober	2e Regiobijeenkomst voor raadsleden	Voorstel: - Gebiedsprocessen: vervolg raadsledenbijeenkomst 6 oktober 2023 - Groene Metropool 2120 *Achtergrond informatie* De GMR heeft samen met de Wageningen University & Research een toekomstbeeld van de regio voor 2120 opgesteld. Deze toekomstvisie laat zien hoe wij over honderd jaar zouden kunnen leven in deze regio. In de toekomstvisie worden de belangrijkste thema’s die spelen

		aangestipt; nu én in het jaar 2120. Het natuurlijke systeem (rivier, natuur, landbouw) is als basis genomen. Dit toekomstbeeld is geen blauwdruk, het is bedoeld om ons gezamenlijke gesprek over de toekomst te voeden zodat we nu de juiste keuzes maken.
14 oktober	Vergadering RAC	Agenda - Uitgelicht onderwerp:

Termijnagenda gemeenteraden

1e KWARTAAL 2024		
februari	**Herziening Wet gemeenschappelijke regeling GMR A-N**	**besluitvormen: zienswijze**
Toelichting: Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Voornaamste doelstelling van deze wijziging is om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Het is de wens van de wetgever om de gemeenteraden dichterbij de gemeenschappelijke regelingen te plaatsen en hun kaderstellende en controlerende rol te versterken. Als gevolg van deze wetswijziging moeten álle gemeenschappelijke regelingen worden gewijzigd. Voor de invoering van de diverse maatregelen is een termijn gegeven van maximaal twee jaar tot 1 juli 2024. Op dat moment moet de besluitvorming over alle te wijzigen gemeenschappelijke regelingen zijn afgerond. In november 2023 legt de GMR een ontwerp-Gemeenschappelijke regeling voor aan de colleges. De gemeenteraad worden uitgenodigd een zienswijze in te dienen (februari 2024). In april 2024 komt dan een voorstel met een verzoek voor toestemming om de regeling te wijzigen, waarna het college een definitief besluit neemt. Planning - februari zienswijze gemeenteraden aan college B&W op conceptregeling - mei / juni: toestemming gemeenteraden aan colleges voor wijziging Wgr - juni: besluitvorming wijziging Wgr colleges B&W - 1 juli 2024: Inwerkingtreding Wet gemeenschappelijke regeling GMR A-N		
2e KWARTAAL 2024		
april	**Regionale agenda & begroting 2025-2028**	**besluitvormen: zienswijze**
Toelichting: In 2024 wordt de Regionale agenda & begroting 2025-2028 aan gemeenten aangeboden. In de Regionale agenda geven wij aan wat de inhoudelijke doelen zijn die we met regionale samenwerking in deze periode willen bereiken, wat de bijdrage van de Groene Metropoolregio is om dit te realiseren en hoe dit financieel uitwerkt. Op basis van de Regionale agenda en begroting worden gemeenten uitgenodigd om deel te nemen aan de Groene Metropoolregio voor de periode 2025-2028. Gemeenten hebben in de periode april – 26 juli de mogelijkheid zienswijzen in te dienen. Planning - 10 april: vaststellen concept Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Algemeen bestuur - april - juli: zienswijzen gemeenteraden op concept Regionale agenda & begroting 2025-2028 - 26 juli: deadline indienen zienswijzen gemeenten - 11 september: vaststellen Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Algemeen bestuur		
april	**Jaarstukken 2023**	**besluitvormen: zienswijze**
Toelichting: Het jaarverslag geeft de beleidsmatige verantwoording en met de jaarrekening wordt de financiële verantwoording afgelegd. Planning - 21 april: jaarstukken voor zienswijze aangeboden aan gemeenten - april - juni: zienswijzen gemeenteraden op jaarstukken 2023		

- 7 juni: deadline indienen zienswijzen gemeenten
- 10 juli: publicatie jaarrekening 2023

april	**1e kwartaalrapportage 2024 Groene Metropoolregio**	**informeren**

Toelichting:
Gemeenteraden worden vier keer per jaar via de kwartaalrapportage tekstueel en cijfermatig geïnformeerd over de voortgang van de vijf opgaven binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

3e KWARTAAL 2024

3e kwartaal	**Regionaal Mobiliteitsprogramma**	**informeren / besluitvormen**

Toelichting:
De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen werkt samen met de provincie Gelderland aan een Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP). Dit programma geeft onze mobiliteitsvisie en onze inzet op mobiliteit voor de komende jaren tot en met 2030.

Het RMP moet zowel ambitieus als haalbaar en uitnodigend zijn voor andere partijen om mee te werken. We willen komen tot een pakket aan praktische maatregelen die nodig zijn om onze mobiliteitsambities te realiseren. We gaan uit van een integraal pakket, waarbij de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de maatregelen bij verschillende partijen ligt, zoals gemeenten, GMR, provincie, Rijk, bedrijfsleven of onderwijs.

Achtergrondinformatie:
In het Klimaatakkoord (2019) zijn afspraken gemaakt om de CO2-emissies van verkeer en vervoer te verminderen. In een Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) wordt beschreven welke verduurzamingsmaatregelen we reeds uitvoeren en worden maatregelen geformuleerd die bijdragen aan de verduurzaming van mobiliteit en de leefbaarheid, bereikbaarheid en gezondheid van gebieden. Het is een instrument om op regionaal schaalniveau toekomstbestendige bereikbaarheidsoplossingen te realiseren die bijdragen aan de transitie naar een duurzaam mobiliteitssysteem. Het RMP is een vervolg c.q. actualisatie van het ambitiedocument ‘Duurzame Mobiliteit en bereikbaarheid’ dat de regio in 2021 heeft opgesteld.

Planning
- 2e kwartaal: informeren gemeenten *webinar optioneel*
- 3e kwartaal: het Regionaal Mobiliteitsprogramma wordt ter informatie of besluitvorming (afhankelijk van bestaande gemeentelijke beleid) aangeboden aan gemeenteraden

September - oktober	**Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028**	**besluitvormen: zienswijze**

Toelichting:
Gemeenteraden worden geïnformeerd (raadsinformatiebrief / webinar) over de contouren voor het Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028. Gemeenteraden worden voorgesteld om in februari / maart deze te bespreken in raadscommissies. Voorgesteld wordt om in mei voor raadsleden een bijeenkomst te organiseren waarbij werklocaties in de regio worden bezocht.

Planning
- 24 mei: raadswerkbezoek aan werklocaties in de regio
- 3e kwartaal: Zienswijzen gemeenteraden op concept uitgangspunten notitie Regionaal Programma Werklocaties ’25-‘28

- 3e kwartaal informatief webinar voor raadsleden over uitgangspunten Regionaal Programma Werklocaties ’25-‘28
- 1e kwartaal 2025: Regionaal Programma Werklocaties ‘25-‘28 ter besluitvorming naar gemeenteraden
- 2e kwartaal 2025: inwerkingtreding Regionaal Programma Werklocaties ‘25-‘28

3e kwartaal	*optioneel* **RES Herijking 2.0**	**Informeren / besluitvormen**

Toelichting:
In de Groene Metropoolregio werken zestien gemeenten, de provincie Gelderland, drie waterschappen en netbeheerder Liander samen aan de Regionale Energie Strategie (RES). In de uitvoering van de RES ontstaan nieuwe inzichten en ambities, een ruimtelijke opgave die in samenhang andere ruimte opgaven moet worden bezien en innovaties op allerlei gebieden. In de RES 1.0 is nog sprake van een onbalans tussen de opwek van zon- en windenergie: 89% zon en 11% wind. Gezien de beperkte capaciteit op het elektriciteitsnet is in de RES 1.0 afgesproken om naar een verhouding van 50% - 50% wind en zon toe te werken. De uitkomsten van de planMER bieden een milieutechnische grondslag om kansrijke windgebieden nader uit werken. In de RES 2.0 wordt, binnen de kaders van de RES 1.0, nadere invulling gegeven aan de afspraken. Op gemeentelijk niveau worden de gebieden verankerd in het omgevingsbeleid omgevingsvisies en bestemmingsplannen ed. en daar besluiten de gemeenteraden over. Om gemeenteraden de gelegenheid te bieden vóór de definitieve ruimtelijke raadsvoorstellen waarin de RES 2.0. in verankerd wordt, hun beelden en opvattingen mee te geven aan het college van B&W, adviseert de Groene Metropoolregio gemeenten RES Herijking 2.0. binnen hun gemeenten te bespreken met de gemeenteraden, eventueel met een wensen en bedenkingenprocedure.

juli	**2e kwartaalrapportage 2024 Groene Metropoolregio**	**informeren**

Toelichting:
Gemeenteraden worden vier keer per jaar via de kwartaalrapportage tekstueel en cijfermatig geïnformeerd over de voortgang van de vijf opgaven binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

3e / 4e kwartaal	**Regionale Woonzorgvisie**	**besluitvormen**

Toelichting:
Iedere gemeente is verplicht een woonzorgvisie op te stellen om te komen tot voldoende betaalbare woningen voor aandachtsgroepen. De regio maakt in samenwerking met woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen en bewonersorganisaties een regionale woonzorgvisie. Hierin staan afspraken over de huisvestingsopgave voor aandachtsgroepen en het aandeel van iedere gemeente hierin. In de Woondeal 2.0 is opgenomen dat gemeenten in de regio de huisvesting van aandachtsgroepen zo eerlijk mogelijk te verdelen. Hoe die verdeling er precies uitziet, is onderdeel van het nationale programma ‘Een thuis voor iedereen’, waar de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen participeert in de uitvoering.
De regionale woonzorgvisie is een afspraak binnen de Woondeal 2.0.

Planning
31 december 2024: Regionaal afgestemde regionale woonzorgvisie

4e kwartaal	**Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028**	**besluitvormen**

Toelichting:

Planning
- 1e kwartaal: contouren Regionaal Programma Werklocaties gereed

- 2e kwartaal: raadswerkbezoek aan werklocaties in de regio *optioneel* - 3e kwartaal: definitief concept Regionaal Programma Werklocaties ter besluitvorming naar gemeenten - 4e kwartaal: besluitvorming gemeenteraden - 1 januari 2025: inwerkingtreding nieuw Regionaal Programma Werklocaties		
november	**3e kwartaalrapportage 2024 Groene Metropoolregio**	**informeren**
Toelichting: Gemeenteraden worden vier keer per jaar via de kwartaalrapportage tekstueel en cijfermatig geïnformeerd over de voortgang van de vijf opgaven binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.		

2025		
1e kwartaal	**Actualisatie Woondeal 2.1 2025-2035**	**besluitvormen**
Toelichting: Als samenwerkende overheden werken we aan voldoende woningen voor onze inwoners. In de woondeals hebben we daarover afspraken gemaakt, met gemeenten, het rijk en de provincie. Het is belangrijk om deze woondeals actueel te houden en er is ook afgesproken dat we aanvullende afspraken gaan maken. Die extra afspraken gaan over de huisvesting van aandachtsgroepen, flexwoningen en toekomstbestendige bouw. Vanwege deze redenen gaan we in 2024 werken aan actualisering en uitbreiding van de woondeals, waarbij de huidige woondeals de basis blijven. Tijdens het actualisatieproces van de woondeals wil de provincie ook spreken over mogelijkheden om tot en met 2030 meer woningen te realiseren, vanwege hogere bevolkingsprognoses. En we gaan vooruit kijken tot en met 2035, om ook voor die jaren de woningbouwambities te bepalen. Planning: - 1 dec – 1 maart: lokale en regionale besluitvorming - 1 maart 2025: ondertekening nieuwe versie woondeal(s)		
februari	**4e kwartaalrapportage 2024 Groene Metropoolregio**	**informeren**
Toelichting: Gemeenteraden worden vier keer per jaar via de kwartaalrapportage tekstueel en cijfermatig geïnformeerd over de voortgang van de vijf opgaven binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.		

Agenda Algemeen bestuur Groene Metropoolregio

Datum	10-04-2024
Tijd	13:00 - 15:00
Locatie	Stadhuis Nijmegen - Raadszaal
Voorzitter	Hubert Bruls
Toelichting	Link uitzending algemeen bestuur

0	**Agenda AB 10 april 2024**
1	**Opening & Mededelingen**
2	**Ingekomen post** **Besluit**: kennisnemen en advies overnemen *Bijlagen:* 2024 - Overzicht Ingekomen Stukken - Algemeen Bestuur 1 - PSP'92 - Zienswijze op bsp. Elst, Lingezicht d.d. 07-02-2024 2 - Brief GMR Subsidieverleningsbesluit 2024. The Economic Board 3 -Brief TEB inzake Humap Capital Akkoord 3 - Bijlage - Plan van Aanpak en begroting Human Capital Akkoord 4 - Informatiebrief college netcongestie en programmeren53 5 - Aanbiedingsbrief GMR jaarrekening-jaarverslag TEB 2023 5 - Bijlage - Jaarverslag en Jaarrekening The Economic Board 2023
3	**Besluitenlijst 7 februari 2024** **Besluit**: vaststellen *Bijlagen:* AB 7 februari 2024 concept besluitenlijst
4	**Regioagendacommissie** De RAC heeft vergaderd op maandag 18 maart 2024. Het advies is bijgevoegd.

Voorts gelegenheid voor een terugkoppeling van het Benen Op Tafel-overleg van maandag 8 april 2024 van de delegaties van RAC en AB.

Bijlagen:

Brief RAC GMR aan DB-AB 2 april 2024

Bijlage 1 - Concept-verslag RAC GMR 18 maart 2024

Bijlage 2 - Rozendaal - concept Brief reactie raad op kaderbrief GMR uitgangspunten begroting 2025

Bijlage 3 - Termijnagenda GMR - RegioAgendacie_

4.a **Deel 2 - besluitvorming**

5 **Voorstel begrotingsrechtmatigheid 2023, aanvulling op Financiële Verordening 2023 inzake tijdigheid van begrotingswijziging**

Besluit: vaststellen van de de uitgangspunten tijdigheid van begrotingsafwijkingen zoals gesteld door de Commissie BBV in haar publicatie.

Bijlagen:

Beslisdocument algemeen bestuur 10 april 2024

Voorstel goedkeuring door AB van begrotingsonderschrijdingen GMR 2023

6 **Jaarrekening en jaarverslag 2023**

Besluiten:

1. Kennisnemen van de voorlopige jaarrekening en jaarverslag 2023 en de accountantsverklaring en verslag van bevindingen (laatste 2 nog niet beschikbaar);
2. Kennisnemen van het voorstel voor de inzet rekeningoverschot 2023;
3. voorts kennisnemen van het jaarverslag c.a. van The Economic Board 2023 en daarbij gevoegde aanbiedingsbrief.

Bijlagen:

GMR beslisdocument AB jaarrekening en jaarverslag 2023

Jaarstukken 2023 GMR - concept - 10 april AB

20240329 Getekende aanbiedingsbrief GMR jaarrekening-jaarverslag TEB 2023

20240329 Jaarverslag en Jaarrekening The Economic Board 2023

7 **Ontwerp-regionale agenda en conceptbegroting 2025-2028**

Besluiten:

1. instemmen met de ontwerp-regionale agenda en conceptbegroting 2025-2028;
2. daarmee ook in te stemmen met de indexering van de bijdrage 2025 aan The Economic Board.

Bijlagen:

Beslisdocument algemeen bestuur 10 april 2024

Regionale agenda 2025-2028 GMR - AB 02042024

8 **Wijziging Gemeenschappelijke Regeling a.g.v. herziening Wgr**

Besluit: kennisnemen van de ontvangen zienswijzen en de voorgestelde reactie van het DB.

Bijlagen:

Beslisdocument algemeen bestuur 10 april 2024

Zienswijzerapport defintief

20240313 WAS WORDT Wijziging Regeling (na zienswijze)

20240313 Geconsolideerde Ontwerp Gemeenschappelijke regeling GMR versie (na zienswijze)

20240313 Wijzigingsbesluit college (na zienswijze)

9 **Montferland | uittreding**

Besluiten:

1. Kennisnemen van de rapportage van de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties van uittreding van de gemeente Montferland en de hoogte van de uittredingsvergoeding;
2. de hoogte van de uittredingsvergoeding vast te stellen op € 9.611,00;
3. in te stemmen met bijgaande beschikking aan de gemeente Montferland (volgt);

4. de noodzakelijke herziening van de Gemeenschappelijk Regeling aan te beiden aan de deelnemende gemeenten gericht op feitelijke uittreding op 31 december 2024.

Bijlagen:

Beslisdocument algemeen bestuur 10 april 2024

Rapport uittreding Montferland AB 10042024

Rapport van feitelijke bevindingen inzake uittreding Montferland versie w.g.

Bijlage bij rapport van feitelijke bevindingen

Aanbiedingsbrief rapport van feitelijke bevindingen uittreding Montferland

Besluit tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

10 Netcongestie en Integraal Programmeren

Besluiten:

1. Instemmen met procesbegeleiding vanuit de GMR in het opzetten en uitvoeren van een (sub)regionaal proces voor netcongestie;
2. voortzetten van de procesregierol van de GMR samen met Liander bij het integraal programmeren met stap 2, 3 en 4 en aansluiten op het provinciale proces.

Bijlagen:

Beslisdocument algemeen bestuur 10 april 2024

Memo AB - netcongestie en programmeren - februari 2024

10.a Deel 3 - informatief

11 Rondje langs de opgaven

D*e* bestuurlijk opdrachtgevers hebben een permanente uitnodiging om de vergadering van het algemeen bestuur bij te wonen en naar behoefte het algemeen bestuur te informeren over actuele ontwikkelingen binnen de opgave.

12 Rondvraag en sluiting